Бр. 318. СОЛУН, СУБОТА 25. ФЕБРУАРА 1917 ГОД. ГОД. II.

ВЕЛИКА СРБИЈА

LA GRANDE SERBIE

ПРЕТПЛАТА ИЗНОСИ:
Месечно 3 франка, тромесечно 9 франака, годишње 36 франака

ЦЕНА ОГЛАСИМА:
Ситни огласи 0.20 фран. од петитног реда, велики огласи по погодби. Новац се шаље франки и препорукама и дипломатским изтуцаницима.

ЛИСТ ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН ПО ПОДНЕ

Може излати преко Крал. Срп. Генерал. Конзулата у Солуну.

РУКОПИСИ СЕ НЕ ВРАЋАЈУ

Сва редакција Колумбо улица бр. 33 Salonique

Поједини бројеви се могу добити у Солуну код агенције „Друштва грчке штампе“ улица Бугаротона бр. 8, близу главне поште.

БРОЈ 10 сант. | Уређује ОДБОР | БРОЈ 10 сант.

КИНА ПРОТИВ НЕМАЧКЕ

Пекинг, 24. фебруара.

Кинески кабинет изгласао је једнодушно прекид дипломатских односа са Немачком.

Председник је одбио да санкционише ову одлуку.

Кинеска влада поднела је због тога оставку. (*Радио*).

НЕМАЧКЕ ИНТРИГЕ

— Најновији маневар берлинске владе —

У току досадашњег ратовања Немачка је се готово без престанка служила закулисним радњама и противправним маневрима, у нади и очекивању, да њиховим посредством оствари циљеве, ради којих је човечанству наметнула рат. Низ немачких интрига неисцрпан је и они су не једном жигосани од стране штампе, као и од целога света. Познате су подле акције немачких агената по свима неутралним земљама, као и на свима континентима.

Последњих дана занима се светска јавност последњим маневром берлинске владе, да против Сједињених Држава побуни Мексико и Јапан. Вашингтонској влади пали су у руке аутентични документи, који немачку закулисну акцију потпуно разголићавају. Међу осталим документима налази се писмо немачког министра спољних послова г. Цимермана, упућено амбасадору Немачке у Сједињ. Државама графу Берншторфу, у коме се овоме дају упутства, на основу којих немачки министар у Мексику има да подигне Мексико против Сједињених Држава. Документ је аутентичан, и г. Цимерман није ни покушао да га демантује. У осталом, његову тачност признали су и сами немачки листови. У томе документу, Немачка обећава Мексику извесне територијалне добити, ако у случају рата између Сједињених Држава и Немачке ступи у акцију против Сједињених Држава. Истовремено, Мексико би примио на себе обавезу, да преговара са Јапаном, како би и овај ушао у нов савез. Ова понуда савеза учињена је од стране берлинске владе председнику Мексика, генералу Каранци, који се Немцима учинио за то врло подесан.

Маневар г. Цимермана откривен је благовремено, и влада Сједињених Држава предузела је потребне мере. Међутим, план берлинске владе морао је сам по себи промашити свој циљ. Пре свега, утицај генерала Каранце није једино пресудан у Мексику. Генерал Каранца има врло много непријатеља у земљи, који стално воде огорчену кампању против њега. Не би се дакле могло замислити, да би Мексико упао у клопку и устао против Сједињених Држава, чијој политици следује данас цела Америка. Што се тиче Јапана, претпоставка, да ће се он моћи увући у нови савез сасвим је смешна. Јапан има формалан савез са земљама Споразума и одржава пријатељске односе са Сједињеним Државама. Немогућност такве претпоставке најбоље је најзад истакао сам председник јапанске владе у једном интервјуу, датом једном дописнику »Удружене штампе«.

Најновији немачки маневар осудили су и неки од најугледнијих немачких листова. Признавши, да се од таквог плана не би апсолутно могла очекивати никаква стварна добит, »Франкфуртер Цаитунг« и »Берлинер Тагеблат« напали су отворено гест г. Цимермана.

При свем том овај немачки план карактеристичан је у многом погледу. Он показује јасно, да у колико више Немачка увиђа своју војничку немоћ да се одупре противницима, у толико већма прибегава интригама и сплеткама, које не могу послужити никад као средство за победу, али предузимају се ваљада у циљу, да слом Немачке одгоде колико је могуће и да подижу јако опао морал немачког народа. Далеко од тога да донесу ма какве користи Немачкој, овакве интриге доприносе само срозавању Немачке и подижу још више цео свет против централних држава.

Завера, коју је Немачка покушала да скује против Сједињених Држава пропала је. То је данас факат, с којим се у Берлину мора рачунати. Маневар г. Цимермана увео је конфликт Немачке и Сјед. Држава у критично стање. Америка је данас начисто с Немачком. Вашингтон је преломио штап над Берлином, и објава рата од стране Немачке може се сматрати неминовном.

Г-ЂА ХАРЛЕЈ

Једна племенита жртва

Јуче је погинула у Битољу достојна кћи великог енглеског народа, племенита госпођа Харлеј, рођена сестра енглеског војсковође маршала Френча!...

Прошлога лета дошла је била у Солун као управница летеће транспортне колоне, која је, заједно са пољском хируршком болницом г-ђе др. Берет, поклон Друштва Шкотских Жена.

Г-ђа Харлеј имала је тада под својом управом шест аутомобила за рањенике и један аутомобил — кујну са потребним персоналом.

За време прошлогодишње акције наше војске, а нарочито за време најкрвавијих борби око заузећа Кајмакчалана, г-ђа Харлеј са својим аутомобилима и особљем радила је неуморно и са пожртвовањем на преносу наших рањеника са Кајмакчалана, савлађујући при том огромне незгоде и тешкоће од непроходног и вратоломног пута.

У почетку ове године, а сазнавши за велику беду, у којој се налази становништво ослобођеног Битоља, г-ђа Харлеј са својом млађом ћерком и г. Блаком, понудила је своје услуге Министарству Унутрашњих Дела и одмах отишла у Битољ, где је о свом трошку отворила кујну за исхрану битољске сирочади.

Њено истински племенито срце, пуно милосрђа за пећенике и невољне, пливало је у срећи и задовољству кад је могла да помаже српској сиротињи и у општа да ма шта добро ради за Србе које је тако силно била заволела.

Јуче је ту велику српску добротворку, баш у тренутку кад је из своје кујне делила храну битољској сиротињи, погодило у чело и тешко обранило парче једне од бугарских граната, које још никако не престају падати на Битољ и правити пустош у овој отвореној вароши, рушећи куће, убијајући старце, слабе жене и нејаку децу.

Рањена г-ђа Харлеј одмах је пренета у грађанску болницу, и мало по-

ФЕЉТОН

Ђ. Лазаревић

Са српског фронта

Испод Кожуха.

Ја знам, моји читаоци мисле: Чика Ђока нам се ућутао — нема ништа ново са фронта. Наравно, они погрешно мисле. Пре свега, ја немогу да ћутим. То ми је слаба страна. Она ми је донела много непријатности у животу. А затим, на фронту има увек новости. И без офанзиве — овамо на фронту је непрекидан покрет — акција.

Наша Бригада дошла је, ту скоро, у састав своје Армије — Дивизије. После седам месеци борбе, на фронтовима других армија, ми смо се враћали у своју армију са осећајима као да видемо своме дому. Март је био тежак. Снег, лапавица, киша отежавали су пут и заморавали војнике. Али се, при свима напорима, ипак чула песма целим путем, јер »веселo срце кудељу преде.« А ми смо имали пуно разлога да будемо весели, јер смо се враћали као победиоци. Враћали смо се са фронта: Чеган, Сович, Чуке, коте 1212, на коме смо, уз остале, сатрли редом 55, 10, 11, 39 и 40 пук бугарски.

На један сат далеко од свога штаба изашао је стари Војвода Степа да дочека и види своју децу. Он је био задовољан. То сам му видео на лицу. А још више је задовољан — то знам — што су му његова деца — тимочани, осветлали образ.

И командант, генерал Мишић, лепим говором, пуним патриотске садржине поздравио нас је.

И ако сте били далеко од нас рекао је генерал између осталог — ја сам непрестано водио бригу и распитивао о вама. И мени и свима који су били овде, било је мило, кад смо чули о вашем јуначком држању у борбама. Ви сте осветлали образ тимочанима. Ваше су заставе окићене победама.“

— — — — — —

Ето, тако испод Кожуха, испод оног снега, по ивици косе, ванн су положаји. С оне стране су Бугари — објашњавају нам наши тимочани.

А ми, прекаљени ратници, и без објашњења, гледамо горе и равно, као да смо већ били тамо, тачно одређујемо наше и бугарске ровове. По распрскавању наших и непријатељских граната, по звуку пушчаних и митраљески пуцњи, ми видимо: где је наша а где непријатељска линија.

А поред нашег бивака, сваки дан пролази по неки „братко“, који силази са Кожуха.

»Не ите више да се бијеме« — веле они.

Зашто, бре »братко?« — питам ја.

Студено там горе... Нема хлеб нема ништо сас леб. Останало по некоји бивол за началниците.

»Всички свет станал против Блгария и Германия.« Наши нас кажу, да немате хлеб, месо, шећер, чај. Затворила Германија море »сас сумарените« — кажу нам. А ми видимо, тамо горе, деле „на вашите момчета«, леба, месо, чорбу, шећер, чај, кафу.

Пре неки дан предао се један ђак — поднаредник, студент универзитета.

Па ви сте интелигентан човек? Зашто сте се предали? — питамо ми.

Био сам на осуству, кући — одговара он — при поласку на фронт, отац ме је испратио речима: синко, Бугарска је скршила своје — она ће пропасти. То видимо сви ми, јер је противу нас устао цео свет. Та јој не можеш помоћи. Немаш за кога да се бијеш ни да гинеш. Кад одеш на фронт, користи се првом приликом и предај се онима који ће, а ако а после, бити господари наше земље и народа —

www.nb.rs

сле извршене операције испустила је своју велику душу као жртва своје у истини хришћанске љубави према српском народу.

Њена кћи, симпатична госпођица Харлеј, која је овде увек најревносније помагала своју матер у свима њеним пословима, изјавила је одмах над њеним мртвим телом, да ће у иркос бугарских грата ипак продужити узвишено дело своје погинуле матере у корист битољске сирочади!...

Благотворно и хуманитаран рад г-ђе Харлеј остаће дубоко урезан у срцима целог српског народа, а нарочито битољске сиротиње, ради чиег је добра она и живот свој положила.

А за херојски рад око брзог транспортовања наших рањеника са историјског и горостасног Кајмакчалана цео персонал летеће колоне г-ђе Харгеј заслужно је одликован декорацијама а сама г-ђа Харлеј декорисана је орденом Св. Саве III степена.

СТРАНА ШТАМПА

Немачке интриге

„*Тан*“: «У Мексику немачки агенти подстичу Волу и Каранца против Сједињених Држава. Инциденти избијају на граници Тексаса. У Кубе полстичу се револуционарни покрети. Немачка организација, која је припремала уништење канала, жељ. пруга и ратних фабрика у Сједињеним Државама ради на још широј основи. И, уколико се Америка више приближује рату, утолико Немачка већма указује могућност грађанског рата, ако не на самом принципу сумаренског рата, барем у питању његове примене«.

Енглески зајам

„*Дејли Мејл*“: «Док је последњи британски зајам донео 585 фунти стерлинга, од којих је 200 уписано од банака, а 385 од публике, нови зајам уписан од публике премаша целокупност последњег зајма. То је резултат којим се може поносити британски народ. Мала уписивања на поштама дала су нарочито сјајне резултате. Најмање уписивање било је од двадесет франака».

Напори Аустрије

„*Рајхспост*“: »У пролеће ће се водити борба да се заврши рат. Ставиће се на коцку сви напори народа. Сви бедови и патње издржани су досад за опстанак аустро-угарског народа и за економско благостање сваког грађанина. Дошли су тешки моменти, где су сви грађани, без разлике класе позвани да пате и подносе ова искушења заједно са војницима«.

Американци у Берлину.

„*Берлинер Тагеблат*«: »Америчка колонија у Берлину бројала је пре рата 3500 лица, која су се већином бавила трговачким пословима. Овај број спао је на 350. Знатан капитал ангажован је још у индустрији и трговини. Многа осигуравајућа друштва су америчка. Постоји овде богато »Трговачко друштво«, које броји 300 чланова, од којих су, две трећине, грађани Сјед. Држава, а једна трећина немачки. Живот америчке колоније претрпео је знатну промену. Уосталом, од извесног времена, активност чланова америчке колоније окренула се нарочито ка филантропским сврхама«.

ГРЧКА ШТАМПА

„Македонија“. Г. Емануил Бертран, бивши пуномоћни министар, који је дуго година био француски генерални конзул на Криту а сада нарочити дописник »Тана« за Грчку, водио је ономад дуг разговор с министром спољних послова г. Политом. Г. Бертран је имао доброту да нам саопшти овај свој разговор.

»У моменту кад се захтеви ултиматума налазе на путу извршења помоћу преноса војске и ратног материјала, као и пуштањем ухапшених венизелиста, учини ми се да је од интереса упознати читаоце »Тана« са мислима Народне Владе сад кад почиње нова фаза ситуације која је наступила после критичног периода. На моју молбу, г. Политис, са ширином схватања и са тачношћу одличног правника, а као сарадник г. Венизелосов, изложио ми је укратко ситуацију како се она развија:

»Помоћу ултиматума, рече ми, Силе из Споразума циљаху на две основне ствари: да обезбеде источну војску удаљењем војске нагомилане у Тесалији, и да учине крај атинском терору успостављањем права која устав даје Грцима.

Што се тиче прве тачке, може се сматрати да је циљ постигнут, јер потреба да се дигне блокада господари код атинске владе над сваком другом намером или задњом мишљу. То је исто и са прогоњењем венизелиста, које се још врши по унутрашњости, и које ће престати тек кад се установи контрола на оним основама које прописује искуство из прошлости.

Упитах затим г. Политиса за његово мишљење о току и напредовању регрутације народне војске.

«Наши војници са Крита, Митилене и осталих егејских острва, одговори г. Политис, образоваће драгоцене јединице за Савезнике, колико са гледишта војничке вредности, толико у погледу морала и познавања земљишта. Али се мора нагласити да су наши извори у људству јачи него наш ратни материјал. А чим будемо добили потребно наоружање, на које нећемо дуго чекати, ми ћемо моћи ставити на расположење генералисиму Савезничке Источне Војске знатан број одличне војске која — могу то тврдити — неће заостати у славној мисији, т. ј неће се борити са мање одушевљења него Савезници.

Завршујући разговор, упитао сам да ли се може дознати у каквим се односима налази народна влада са појединим Силама из Споразума.

— Па у изврсним односима, узвикну г. Политис, са свима Силама, без изузетка. Заиста наша ће захвалност заштитним Силама бити вечита. Нећемо заборавити, и не можемо заборавити шта су од увек чинале за Грчку и шта данас чине за нас, које зову бунтовницима! Јесмо бунтовници, ако хоће, али против Турака и Бугара, који су се ропски потчинили Немцима. Побунили смо се против владе да не бисмо постали саучесници једне одвратне политике, коју у осталом одбацује већина народна и која је већ откривена у свем свом коварству. И поносим се што могу изјавити да смо на Балкану једини који су од почетка олује која пустоши свет послушали само своју савест, и који су се храбро бацили у борбу за слободу и право.

Пол-Лу]

СА РАТНИХ ФРОНТОВА

Француски коминике

Париз, 24. фебр.

Између Оазе и Есна доста жива артилериска борба и сукоби патрола у области Мулен су Туван. У Лореву северо-источно од Амберновила, француски су одреди продрли у немачке ровове и заробили неколико војника.

Французи су одбили један немачки напад у Алзасу у близини Сепо-Ле О. Заробљено је неколико војника. У правцу Хилуен-фирета француске су извиднице причиниле Немцима велике губитке. Ноћ је прошла мирно на осталом фронту.

Париз, 24. фебр.
(доцније)

У Шампањи, после артиљериске борбе, француске су трупе успеле да заузму већи део ровова који су Немци заузели 2. фебруара између Мсенила и Мезонде Шампања. Заробљено је 88 војника и 2 официра. На левој обали Мезе, француска је артиљерија разрушила немачке организације између 304 и шуме Авокура. У Алзасу француске су батерије тукле и разјуриле јак немачки одред јужно од Сернеја.

Румунски коминике

Јаш, 24. фебруара

На граници западно од Молдавије у планинској области наша је артиљерија тукла непријатељске положаје у долини Равријо. Наше су батерије бомбардовале села Сирају, Галвени. Непријатељска је артиљерија бомбардовала ровове у области села Миколес.

Енглески коминике

Лондон, 24. фебр.

Наше су трупе лако напредовале на обадве стране Анкра. Претпрошле ноћи наше су трупе продреле у непријатељске ровове у близини Бишна и заробиле неколико војника. Јужно од Шолне и јужно од Араса непријатељ је извршио препад на нашу прву линију. Неколико наших људи фале.

Месопотамија. — Турске снаге, које су покушале да се ус противе нашем напредовању 20. фебруара у Лаји, евакуисале су положаје рано у јутру 20. и наша коњица прелазећи Суезефон која је био напуштен, преноћила је у близини Бани, шест миља јужно од Диилаке. Дијаман се налази на Тигру и удаљен је осам миља јужно од Багдада. У току операција 20. фебруара заробљено је 65 војника и један топ.

Руски коминике

Петроград, 24. фебр.

На западном и румунском фронту пушкарање и акција извиђица.

На кавкаском фронту гоњења Турке у правцу Хамадана, у долини Каназели и у правцу Вижара и Добледабада наше се операције развијају.

Британско напредовање

Париз, 24. фебруара

Хавасова Агенција саопштава: Напредовање британских трупа наставља се нормално на фронту Соме. Јуче су енглеске трупе задобиле двоструки успех са врло повољним изгледима на развој. Може се предвидети, да ће оне ускоро заузети Рансар и Бокоју (?) јужно од Муси и сев. од Рансора. После једног успелог напада у пределу Бушавена Енглези су стигли до Махасиве, која доминира планином Сен Кантеном.

Будућа немачка офанзива

Њујорк, 24. фебр.

Дописник „Чикага Дејли Њуса« у Берлину јавља, да се Немачка припрема за офанзиву у пролеће. Нико не може знати на коме ће фронту Хинденбург предузети офанзиву. Али офанзива на руском фронту била би најлакша и имала би највише шанса да успе, јер по оцени Немаца Споразум је на том фронту најслабији.

Међутим, ни на једном од фронту не може завршити рат.

Тенкови на источном фронту

Петроград, 24. фебр.

Према извештајима, у току скорашњих напада у области мазурских језера и у борбама у близини Барановића немачке су трупе употребиле први пут блиндиране аутомобиле назване „тенкови«.

Наше су батерије тукле ово ново ратно оруђе упакрсном ватром. Пешадија је дејствовала бомбама. Појава ових огромних ратних оруђа није произвела никакву моралну импресију на наше трупе и њихово учешће није крунисано успехом.

завршује студент.

Један, који је био у положају да срачунава број бугарских војника, који се свакодневно предају, тврди, да се на Солунском фронту предају дневно, просечно једна стотина војника.

Сви они говоре о злом стању у њиховој војсци. Сви они са страхом очекују офанзиву на о ном фронту.

«Голем страх је од ваште топове и мини при нас« — говоре они.

Тако је — додајемо ми.

Трстеничка коса

Ми смо већ добили задатак. На предстражи смо. Сваки је на своме месту. Сваки је спреман и очекује заповест. Сви су прожети једном мишљу, једним уверењем. Сви очекују да ће наступити за дан, два, недељу, две, страшна експлозија нагомилане снаге и техничког материјала Сваки је уверен, да ће та снага срушити у прах препреке које нам стоје на путу ка Отаџбини. То уверење није извештачено. Оно је резултат онога што очима видимо и што у души осећамо. А ми осећамо снагу и силну вољу, а видимо читава брда муниције и спреме који ће нашу вољу и наш осећај реализовати.

Данас је леп ведар дан. Сунце прилично »зубато,« али, ипак, пријатно расположење обузима човека у мору светлости од сунчевих зракова. Оштре ивице стеновитог Кожуха, Ветерника, и осталих висова, који амфитеатрално, затварају магленску равни, по врховима посути снегом као иступаним шећером, уздижу се високо у плави азур неба.

Голо, стрмо, као зид, камење испресецано стеновитим одсецима, диже се, одмах из Трстеника на више ка нашим положајима. На Трстеничкој коси, голом камењу, без снега, пројектује се бело, снежно теме Кожуха као арнаутско бело кече на гигантској главурди. Рекао бих, од Трстеничке косе, камењем да бацим на Кожух. Али какво разочарање! Од Трстеника, у зноју окупан једва сам успео за 2 и по часа да се испењем нашим положајима на коси. А одатле до врха Кожуха? али то ћемо за дан два видети.

На коси, с једне стране наши с друге бугарски ровови. Где што су врло близу. Ту се воде чудни разговори: довикивањем и псовкама, митраљезима, бомбама, ровацима, пушкама...

Хоћемо ли који шаржер? — пита Кићевић — «бомбом«.

Можемо, вала, да потпрашимо неколико — одговара Богдан, који је по чину п.поручник, а по плати наредник.

Дедер Челој — распали.

Као шивања машина затикара митраљез штепујући, без конаца, непријатељске ровове.

Гле, ти њега, гунђа ровац, п.пор. Лавар Митић, онај што је на јурши заузео Правни Факултет и свршио Права. Овај ће ди ма постиди рововце.

„Стани море од Обоје Мују и ми коња за трпку имамо“ — гунђа ровац наменитајући упаљач на крилати „балон“ од 42 кило грама.

Нећеш ти сам — ево му и друштво, виче Азеновац, каплар Цоле одапињући свој „Азен“.

Грр.. Гром.. грмну ровац... Дуду дум прасну бомба из Азена...

Затресе се Кожух, заклопарали и камење, фијукнуше парчад гвожђа и камења... Густ беложућкасти дим, као облак заколута високо изнад бугарских ровова...

Један зид испред бугар. ровова сруши се. Камење отанирка низ брдо губећи се у амбис.

Из бугарских ровова чује се јаук, псовке. Војници побегоше лево и десно крећући се.

Ћак-ћук — јавише се некоји бугарских пушака из ровова.

Так-шиш... одговорише наши.

А озго, преко Кожуха и изнад Тушина, гули непријатељски граната, брдске хаубице.

Чује се слаб па све јачи фијук.

Ево је — довикују се наши кријући се иза пушкарница.

Дууу.... разлежи се експлозија разбацујући камење. Сви дах диже се у ваз.

ТАЛИЈАНСКА МАРИНА

Занимљива статистика

Рим, 24. фебруара

Према подацима о покретима и активности талијанске флоте утврђује се, да је ова упркос великим тешкоћама извела велико дело. Број транспортованих тона попео се до 691.609. Пренос трупа прешао је 200 000 људи, а материјала 200.000 тона. Овим бројевима треба додати преко 5000 животиња, коња итд. Пловидба није никако прекидана ни метана од непријатеља захваљујући одважности, дисциплини и смелости талијанских поморада, и великој енергији торпиљера. Поврх, упркос густој мрежи непријатељских сумарена претрпљени губитци су врло мали и не износе ни један од сто.

ЕНГЛЕСКЕ ОПЕРАЦИЈЕ

Систематско напредовање

Лондон, 24. фебруара

Дописник »Дејли Телеграфа« на енглеском фронту у Француској јавља да су енглеске трупе после огорчене борбе са претходним непријатељским јединицама успеле да заузму шуму и ров Росмол на Анкру.

Непријатељ је према томе, бачен, нахинвају Есар—Бикоа—Боа-де-Лупар, на фронту Бапома.

Говорећи о стадном повлачењу Немаца, дописник вели, да ће се они извесно зауставити код положаја северно од непријатељске одбранбене линије. Непојмљиво је да ће непријатељ у своме покрету повлачења напустити области Вими, што ће проузроковати не само пад једног од најсилнијих положаја, него што ће изгубити депе и угљане басене који су драгоцени извори Немцима. Енглески топови бомбардују линију код Лупара а непријатељске батерије источно од Бапома туку напуштене положаје између Гомекура и Транслое.

БУГАРСКИ ТЕРОР

Дивљачке мере бугарске владе

Крф, 22. фебруара

Делегат америчког Црвеног Крста г. Стуарт, изјавио је у Паризу да му бугарска влада није хтела допустити, да раздели помоћ српском становништву у посетнутим крајевима. Поводом те изјаве г. Стуарта, Бугарска Телеграфска Агенција саопштава под 14. фебруаром, да се у званичним бугарским круговима ништа не зна о мерама извесних америчких кругова и сматрају да је изјава г. Стуарта обична клевета. На супрот том оповргавању бугарсе Агенције, ми тврдимо да је се крајем 1915. год. г. Стуарт обратио лично и званично бугарској влади али да је његова молба била систематски одбијена. Доцније, г. Стуарт је учинио неколико накнадних покушаја али увек без икаквог успеха. Бугарска влада која не признаје наш Црвени Крст, бугарска влада која прекида поштански саобраћај између становника из посетнутих области и њихове родбине у иностранству остаје верна својим начелима, недопуштајући чак ни американском Црвеном Крсту, да дели помоћ нашем несретном становништву. То је бугарски систем.

(Пресбиро)

ВИЛСОНОВА ОДЛУКА

Поводом опозиције у сенату

Лондон, 24. фебруара

Из Њујорка јављају: Комшике председника Вилсона односно наоружања бродова, било је резултат изванредне седнице сената. Из Вашингтона саопштавају да је сенатор Хипук у моменту када су звона објављивала подне прочитао јавно декрет којим је председник Вилсон објавио предузете одлуке због опозиције 13 чланова сената. Сенатор Хипук је додао да је ова група сенатора учинила најжалоснији акт који је икада историја народа регистровала.

»Њугорк Хералд« јавља да а мерички режим даје председнику Вилсону право да ради као што је радио у толико више што су 83 чланова сената одобрили писмено одлуке председника Јављају из Вашингтона да су 13 америчких сенатора који су опонирали свој вето председнику Вилсону, изјавили да ће у случају рата потпомоћи председника Вилсона.

ВАЖНЕ ВЕСТИ

—:—

Атина. — Аустрија је позвала под заставу класе 1899 и 1900.

Милано. — Из Сиракузе јављају »Ресту дел Карлину«: На 12 миља од обале Аволе пронађено је једно буре пуно бензина од прилике 150 кила. Извршени су такви проналасци дуж обала Пуголеса, Марсале и Сиракузе.

Лондон. — Према једној депеши из Бомбаје одржан је у тој варошн импозантан митинг.

Манифестанти су френетично акламовали да Индија учествује у ратном енглеском зајму. Ова манифестација показује активан удео који Индија жели да предузме у великој борби у којој је њена мајка — отаџбина ангажована.

Лондон. — Влада је одлучила, да продужи за шест месеца власт парламента, која истиче 17. априла.

ДНЕВНЕ ВЕСТИ

Сахрана г-ђе Харлеј.

Данас стижу у Солун из Битоља телесни остаци велике добротворке српскога народа, племените госпође Харлеј.

Тело ће бити пренесено у овдашњу шкотску болницу (булевар Краљице Олге), где ће бити изложено сутра целог дана до три часа по подне.

Погреб и сахрана извршиће се сутра, 25. о. м. у пет часова по подне у војничком савезничком гробљу у Зејтинлику.

Скуп учесника биће у четири и по часа по подне на раскрсници пред грчким гробљем на путу за Зејтинлик. Спровод ће бити свечан и кренуће се од ове раскрснице у пет часова по подне.

Дужност је свију Срба, који се налазе у Солуну, да узму учешћа у спроводу и погребу ове велике Енглескиње, која је служећи српском народу жртвовала све што је имала па чак и оно што јој је најдрагоценије: живот свој.

Пошто је покојница вршила раније службу и код наше војске и тим радом стекла нарочите заслуге, то ће приликом спровода свирати музика краљеве гарде.

Пренос материјала.

Атински лист »Проодос« јавља, да је генерал Кобу већ добио прве извештаје од Савезничке контролне комисије о носно преноса топова и артиљеријског материјала. Ти се извештаји сматрају задовољавајућим.

Нереди у Берлину.

Један Немац, ослобођен од војске, који је из Немачке стигао у Швајцарску потврдио је вест о нередима, које су изазвале жене пред царским палатом у Берлину. Жене су викуће тражиле хлеба и пуштање кућама њихових мужева. Манифестанте су растерали митраљеским ватром. Погинуло је на стотине лица. Остали су се надали у бегство, гоњени коњицом.

Немачки резервисти.

Из Њујорка јављају да су пре неколико дана стигли у Мексико 2 — 300 немачких резервиста, да би се придружили војсци генерала Каранце или на којој мексиканској страни, против могућег искрцавања америчких или енглеских трупа. Они имају за задатак да граде железничке изворе у Тампику.

Србин против назаг.

Поднаредник коњичке телеграфије Сандо Марковић пре извесног времена израдио је нов мамуз, који стоји на лубу обуће, без горњег и доњег кајиша, исти се аутоматично и моментално да скинути и поставити на лубу.

Француски колонијални лист „Л' Ехо де Бизерте“ у свом броју 404, донео је једну веома похвалну нотицу једног стручног официра.

Сада је пак комбиновао и маску против загушљивих гасова, која је на врлом практичан и лак начин смештена у шлему, те се да у моменту поставити на лице.

Демантн.

Из Атине јављају: Гроф Боодари, посланик Италије, демантује вест, коју су неки листови публиковали, по којој је у околини Берата, један талијанским пук опкољен и заробљен.

Позориште.

У суботу 25. ов мес., у 5 часова по подне, даваће у сали »Одеон« позориште »Тоша Јовановић« духовату француску комедију »Мадам Монголен“.

Веридба.

Из Атине јављају, да ће се ускоро румунски престолонаследник верити са једном великом руском кнегињом.

ПОСЛЕДЊЕ ВЕСТИ

Са нашег фронта

— Српски војнички извештај —

Солун, 24. фебруара

23. фебруара ништа важно.

Немачка лига за мир

Амстердам, 24. фебруара

Један скуп од 2000 лица одржан је јуче у Келну под руководењем немачке лиге мира. Народни либерални посланик изнијући циљеве немачког мира изјавио је, да су Немачкој потребне не само стварне гарантије у Бехгији, које ће обухватити политичку, војну и економску хегемонију, али исто тако и анексију фламанске обале ради одбране против Енглеске, Мезе ради заштите против Француске, басена Бријеа и Лонгвеја за немачку индустрију и изјави анексију пространих територија ради одупирања будућим блокадама. (Радио).

Медина пред падом

Париз, 24. фебруара.

Из Рима јављају да су приспеле вести из дипломатског извора о ситуацији турских трупа које оперишу у Јемену. Стање је много горе него што га турска влада представља. Медина која је већ одавно опкољена, налази се пред падом, пошто не може примити никакву помоћ. Побуњеници су покварили железничку пругу која иде из Дамаске. Власти у Цариграду крију право стање ствари. Али поверљиви извештаји тачно обавештавају Арапе у престоници чија ће радост бити већа чим се објави пад Медине.

Вилсонове мере

Вашингтон, 24. фебруара

Председник Вилсон позвао је правнике, да се саветује, да ли се у погледу правном трговачке лађе могу наоружати без одобрења конгреса. Ови су одговорили да је власт председникова довољна да те мере предузме без гласања конгреса. Државни тужилац даће данас своје мишљење (Радио).

Немачко повлачење

Ново повлачење Немаца на фронту Соме извесно јуче изгледа да изговештава, да непријатељско повлачење још није завршено. (Радио)

Гру гру.... чује се пуцањ наког далекометног. Кратак фијук, пресеци преко наших глава, губи се иза Кожуху и иза истог тукућ батерије и позадину... Висок бео дим, са парчадима снега, диже се по темену Кожуха.

Кто, такви се разговори воде овамо на фронту.

А у земуницама од камења, покривеним лимом и камењем, разговарају наши војници као да се напоље ништа не догађа. О кореди ратници, навикли на оваке међусобне поздрави, који су често пута крвави — занимају се причама, читањем, крпљењем, кувањем чаја или кафе.

Наредник митраљеског одељења Ђорђе, по стоти пут препричава борбе на Чукама и онај познати разговор пројектила:

Идем ја — прича Ђорђе — преко голе падине, а тек бугарски ме так: шташ' ту, шташ' ту*..? Ја брже, да се склоним у ров, преко једне частине, а шрапнел: сстој там.... Ја беж у ров, а разорна: тууу.... Једва измако завршава он.

И ако су ту причу слушали стотину пута, војници се из гласа смеју.

А, доле испод нас, живот тече својим током. Цела магленска долина испресецана правим линијама, које деле имања. Пејсаж врло леп за око. Разне нијансе зелене боје, оперважне правилним редовима засађених дудова, којима су обележене међе.

Сељани, мухамеданци, са радцама и мршавим вочићима, ору или боље рећи чепркају површину земљине коре. Спремају земљиште за усеве. Овде је мајдан паприка. Ту се производи, туца, меље, фабрикује, у Србији чувена магленичка алева паприка — »пача боја.“

Цела долина магленичка посејана је селима. Тек по неко хришћанско. Они који се не хтедоше потурчити отишли су у планине.

Ја мислим да се ни у Анадолији не одржава вера и обичаји муховедански као овде. Међутим нико овде не зна турски. Са Асаном, Халилом, Хусејином.. можеш се само српски споразумети.

Пролазите улицом. С једне и с друге стране високи камени зидови. Нигде прозора. па ма и са решеткама. Прозори су изнутра, опет са решетками.

Кад се велика спољна капија отвори, не види се дворište. Њега заклања попречни зид иза којега је тек дворište.

Улицом тек по који прође. Назове вам, чистим српским језиком добро јутро, добар дан или добро вече. Или се које дете враћа са торбицом од оце — из школе.

Шта радиш у школи? питам.

Пејем — одговара дете.

Како пејеш?

Турски — одговара он.

Па, знаш ли турски?

Не знајем — вели дете.

Па, ти си Србин. Ја сум Турчин. Ти си Србин — каурин, љути се дете што га називам »погрдним« именом Србин.

Е, тако су овде Турци.

А Туркиње? — Е, та се »зверка« ретко виђа овамо. Оне су затворене високим зидовима, у кућним кафезима. По деци, рекао би да су лепе. У овим крајевима преовлађују плаве очи, тен и коса. Знак, да је сачуван славенски тип.

Ни овде, као свуда под Грцима, културни Јелини нису стигли да реше аграрно питање. Још и сада је земља у рукама ага и спахија. Народ је наполичар.

Али, то би била опсежна студија за економисте, теологе, етичаре.... а ја пишем белешке са фронта.

* Бугарски метак има два пуцња, а шташ' ту скраћено штаћеш ту?

„Велика Србија“ прима огласе по умереној цени.

www.nb.rs

САОПШТЕЊА

Стеван Стаменковић комордија, пошта 8, моли за извештај о брату Радисаву Стаменковићу.

Никола Кротић, воj. обвезник пошта 216, моли за извештај о сину Душану Кротићу из Чукленика, окр. врањски.

Миливоје Лазаревић, матурант из Крагујевца, моли брата Борисава Лазаревића – Миленковића, кондуктера, да му јави тачну адресу на број поште 44.

Владимир Белићевић, пошта 414, моли за извештај о здрављу Станишића капетана и Радојка Мајсторовића пеш. кап.

Велимир С. Милојевић пошта 111, моли за извештај о поручнику Милутину Марковићу.

Живота Ј. Милошевић комесар полиције, пошта 414, моли да му се јави Божа Ристић секретар, пошта 414.

Да се јаве Чед. Дуњићу, арт. пиуковнику, пошта 216, рез. пешад. поручник Ђока Живковић, учитељ и Благоје Вуковић из Звечке, воj. обвезник.

Радосав Лазовић војни обвезник број поште 502 А.о. моли за извештај о његовом сину Чедомиру Лазовићу воj. обв.

ПОШТА

За Србију

— Цеви Аврамов извештава оца Нисима Абрамела трговца из Пирота, да је здраво и моли за извештај о брату Леону Јакову Израилу и осталој породици.

Владимир Т. Станисављевић, жанд. каплар, моли Милоша Ковачевића трг. из ваљевске Мионице, да га извести о Војиславу Бошковићу и Душану Јешићу из Гор. Влајковца, на број поште 40.

— Лазар Антоновић, воj. обвезник, извештава своју породицу у Крушевцу, да је жив и здрав са шурацима и моли за одговор на пошту XX.

— Јован Антић, војни обвезник извештава Риста Николића обућара у Крушевцу, да је жив и здрав и моли за одговор и новац пошаље на пошту XX.

— Моша и Мандил извештавају свога оца Исака Мандила, трг. из Прокупља, да су здраво и моле за извештај на пошту број 999.

— Милоје Миљић извештава свога таста Аксентија Николића из села Брзана, срез и окр. крагујевачки, да је жив и здрав и с њим су: Радован Данила Дедића и Драгомир Пешић. За одговор моли на пошту 999.

— Василије Н. Гајић, капетан извештава жену Станку и сина Радована у Десићу, поцерина, Шабац, да су: Василије и син Добросав живи и здрави, карту су примили. Моли за одговор преко Срп. Крста у Женеви на пошту XX.

— Дража Н. Мијаиловић суд. писар из Ћуприје, благајник поште 216, извештава своју сестрану Косару ж. Боже Д. Митровића трг. у Јагодини, да је са шурацима Добросавом и Душаном, пријатељ Тиком и његовом браћом здрав. Моли је да га извести шта је са његовом Добрилом, децом и осталима. Да ли је примила послати јој новац у четири маха.

— Мидан Т. Јовановић арт наредник муниц. колоне пошта 801, јавља својој жени Стојни М. Јовановић, Београд Хаџи Мустафина 57, да је жив и здрав Карту је једну добио и послао јој 257 дрх. тражи потврду при јема. Стојна да јави здравље своје и детиње. Да ли је кућа у исправном стању.

— Антон Ф. Стојић из Дединье — Крушевачки, пошта 414, моли Симу Павловића трг. из Крушевца, да извести његовог таста Аксентија Милисављевића и жену му Миросаву у Дединье да је здрав и нека му таст одговори истим путем како су са здрављем.

— Петко Јаневић болничар, извештава Мидана Раденковића село Идино, ср. бољевачки, да је са шураком Стаменком здраво и добро и нека се они од куће јаве на адресу поште 999, да ли су у кући сви здраво.

Гвозденији Симић, Топола, јасенички, крагујевачки јавља муж Тихомир да је са браћом жив и здрав и моли за одговор о њиховом здрављу на адресу 4. ч. 2. бат. пошта 32.

— Арт. шпоручник Војислав Ант. Марковић, водник 1 бат. брд. арт. пука, пошта 315, јавља да је жив и здрав и моли своју мајку, браћу, сестре и фамилију у Србији, као и другове и пријатеље да му се јаве на горњу адресу.

Д-р АЛБЕРТ ГАТЕЊО

ХИРУРГ - ДАНТИСТА

Са париском дипломом и осамнаесто-годишњим искуством.

Рад брзајући до савршенства у року од 3 до 4 дана.

Вађење зуба без болова уз присмоћ једног лекара са париског медицинског факултета.

Ул. Венизелос бр. 84, ул. Игнатија бр. 147. 11 12

НОВЕ КЊИГЕ

Изашле су из штампе и пуштене су у продају ове књиге:

Са српског фронта. Од Ђ. Лазаревића. Цена 0.50 Д.

На помолу. Од Ива Ћипика Цена 1·50 Д.

Косово или Бој на Косову 1389. год. у народним песмама. Цена 1·— Д.

Књиге се могу добити:

1) Код издавача Николе Л. Брића, новинара, у уредништву »Велике Србије« у Солуну, на чију се адресу треба обраћати и за распродају;

2) Код г. С. Стефановића, царинника, на служби при Финансијској Делегацији у Солуну;

3) У продавници српских књига у ресторацији »Београд« у Солуну.

4) На фронту овлашћен је г. М. Богдановић, фотограф, да скупља претплату и врши поруџбине.

ФАБРИКА ЦИГАРЕТА

„НЕСТОС“

НАЈВЕЋА НА ОРИЈЕНТУ — 500 РАДНИКА

Специјалитети:

Нестос Кинг	Дин.	1.—
„ Гиубек	„	0·80
„ Јаки	„	0·65
„ Афрос	„	0·50

139—

Најстарија и највећа радња у Солуну

Све намодне робе

МЕРКАДО ЈЕСИЈА

улица Венизелов бр. 31.

Примили су огромне количине МАКИНТОША за госпоу и даме, за г. г. пешадијске и коњичке официре

»IMPERMEABLE« енглески КВАЛИТЕТ ЕКСТРА

По ценама које искључују сваку конкуренцију.

Велики избор женских палето-а од плиша, штофа и т. д. најелегантнијих крој по последњој париској моди.

Све недеље примаћемо штофове за костиме, вунене мирине од шевиота, габардина и т. д.

ЦЕНЕ СУ СТРОГО УТВРЂЕНЕ. 84—

СИНОВИ Г. Х. ГРРА И К° АД.

СОЛУН

НАЈВЕЋЕ СТОВАРИШТЕ:

Галантерије, чарапа, бижутерије, мириса, чипака, платнених шешира, мушема. Париских артикала, женске конфекције, гиожђарије и т. д.

— ЦЕНА УТВРЂЕНА —

Продаја на велико и на ситно по истој цени.

ПАРИСКА ХИРУРШКА ЗУБНА КЛИНИКА

DR. Х. САЛТИЕЛ И С. АРАМА

СА ПАРИСКОГ УНИВЕРЗИТЕТА

Најмодернији зубно технички радови извршују се у кратком року најсолидније.

СОЛУН, улица Птоломсон 37. угао ул. Венизелос 97.

Српско Трговачко Друштво А. Д.

из Београда.

— СОЛУН —

Улица Победе бр. 11, на кеју до биоскопа »Пате« (средњег).

Обавља све банкарске, трговачке и транспортне послове.

Врши обичне и телеграфске новчане исплате за Србију, Шпајцарску и све Савезничке државе.

Са положаја може новац да нам се упућује поштанским упутницама у свима монетама.

Уз сваку помињену треба нам јавити тачну адресу коме има новац да се упути.

Прима новац на штедњу и чузање.

Обавештења бесплатно. 17—30 УПРАВА

СРПСКА РЕСТОРАЦИЈА ПРВОГА РЕДА

Част нам је ставити до знања српској војсци и српској публици, да смо у Солуну, морске пристаниште — кеј, улица Ники 35, отворили

СРПСКУ РЕСТОРАЦИЈУ „БЕОГРАД“

где се кувају само српска јела, а нарочито четвртком и недељом сарма од кисела купуса и недељом српска гибаница. Сваког дана купус кисео или подварак од рибанца.

Потрудили смо се и набавили чиста природна вина талијанска, француска и грчка а такође и француски и грчки коњак.

За сваки дан: Ћевапчићи, гулаш, ћулбастије, пикатије и пржена риба за доручак од 8 сати пре подне.

Ручак од 11 до 2 и вечера од 6 до 10 сати по јеловнику.

Јела чисто српска са свињском машћу.

Одличан српски кувар београђанин Никола Грба.

Куваћемо чисту српску каву,

СЕРВИРАЊЕ БАНКЕТА прима се по умереној цени.

Препоручујући се српској војсци и публици, молимо је за посету.

С особитим поштовањем,

Ћира Васић, трг. Београђанин

40— Васа Златаревић, ресторатер.

СПЕЦИЈАЛИСТА ЗА УНУТАРЊЕ БОЛЕСТИ

Д-Р АЛЕКСАНДРИДЕС

Управник болнице за заразне болести

Прима сваког дана од 11—12 часа и од 5—6 по подне у француској апотеци ул. Франк бр. 35 — у згради француске болнице — а од 2—4 по подне у своме стану, улица просветоносне жене Ђорђа бр. 35 — упоредне ул. са булеваром краља Константина.

Поткожно убризгавање Неосалварсана као и новог француског препарата »Galyl« против сифилиса. 12—

Част ми је известити поштовану српску публику, да сам од 1-ог фебруара ове год. поново узео под закуп:

ГРАНД ХОТЕЛ „ШАР“

који се налази у центру вароши Солуна, улици и кварту Кокомбо, у близини трамвај. пруге.

Хотел има 25 соба које одговарају свима хигијенским условима, добро електрично осветљење, 2 велика салона за пријем и одмор и једну терасу са изгледом на море.

Хотел је изнова реновиран и потпуно снабдевен са новим намештајем, чистота примерна, услуга брза. — Нарочито се препоручује г. г. српским официрима, чиновницима и трговцима. —13—30

С поштовањем,

ПЕТАР Д. ПАРЛИЋ и Ко. хотелијер.

ГОСПОДО! Препоручујемо Вам да и даље пушите саме цигарете из прве и највеће фабрике цигарета

САЛОНИКА

КАИРО — АЛЕКСАНДРИЈА — СОЛУН

Најбоље и најукусније цигарете и дуван свих врста!

Награђена првом највећом наградом на изложби у Филаделфији.

НА ПРОДАЈУ У СВИМА ДУВАНЦИНИЦАМА

Нарочито »Миродато« и ДУВАН ЗА ЛУЛЕ. 80—90

Штампарија Акваронс

Одговорни уредник М. Тасуларић